

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
AZ ORSZÁGOS BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ ÁRURAKTÁR TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	6 korona.
Fél évre	4 „
Negyedévre	2 „
Egyes szám ára	40 fill. Kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Csengery-utca 15., ahová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 88—13.

K é r e l e m.

Felhívjuk a testület tagjait és mindazokat, akik a hadba vonultak családjait támogatni akarják, de náluk gyűjtő ivvel nem jelentek meg, hogy nemes adományukat egyenest a testületbe szolgáltatassák be.

Kérjük még a testület tagjait arra is, hogy tagdíjaikat is fizessék be, mert csak úgy tudja a testület kötelességét teljesíteni, másodsorban a segélyre jogosult nyugdíjas tagjait ellátni.

A testület vezetősége,

Könyörület.

Oly időket élünk, mikor a sziv kormányoz az emberi ész felett. A könyörület és jóság együttesen szólnak a szivhez. Az embernek engedelmessé kell a sziv kívánságának, mert a szem egy szenvedő és nélkülöző tábor mutat. Magunk testi előnye és kényelme háttérbe szorul, mindent a küzdő és szenvedő társainkkal osztunk meg. Így is van helyén. Tegyük meg mindent azokért a kik a házáért és értünk szenvednek és gondoljuk el, ha nélkülözünk is, mégis mennyivel jobb a sorsunk, mint a harctéren küzdő kollegáinknak.

Ezen igazság tudata adta meg a lelkesedést a szaktársak lelkében akkor, mikor megállapította a segélyező bizottságot s heti vagy havi hozzájárulásukkal sok jót tettek a harctéren levő szaktársaink családjainak.

Bizony itt a segélyező bizottságban ismertük meg igazán a nyomort, melyet szeméremből takargattak. Szaktársaink áldozatkészsége folytán sok könyvet letöröltünk, sok jajsztót elhallgattattunk. A segélyre szorultak száma napról-napra szaporodik s az áldozatkészség sajnos, napról-napra lanyhul,

ugy hogy a segélyezés fentarthatása végett segélyeket már csak kéthetenként utalhatunk. Nekünk fáj legjobban megvonni ott a hol igazán szükség van rá s hiszem, hogy szaktársaink szivét ismét megnyitja a könyörület s ismét minden héten örömet okozhatunk a nélkülöző családnak.

Rossz és nehéz időket élünk. Mindannyian érezzük azt s bizony nincs sok fölösleges fillérünk. De ha tekintetbe vesszük a humanus célt, ha lelkünkben él a kollegiális szeretet, kell: hogy néhány fillért hetenként áldozzunk.

Nem nagy összeget kérünk, hanem filléreket, melyek összesítve sok örömet okoznak ott, a hol munkakereső hiányában a gyermekek nélkülözésnek vannak kitéve.

Éppen a jelenlegi nagy világháboru bizonyítja azt, hogy nem csak a hős hadseregnek kell kivívnia a győzelmet, hanem minden ember itthon is hozzájárulhat s kell is, hogy hozzájáruljon ahhoz, hogy minden rendben menjen. Tehát ha már nem miránk birták a Haza védelmét, legalább jószívvel és jóakarattal gondoskodjunk hazánk védőinek, nélkülöző és nyomorgó családjairól.

Azért a könyörületesség nevében nagyon kérem

Figyelmeztetés. Az orsz. borbély- és fodrász áruraktár szövetkezet igen szép és tartós kivitelben készít fodrász-üzlet berendezéseket egyszerű és a legfinomabb kivitelben. A fehérnemű kölcsönző osztály hosszú kabátokat is kölcsönöz, az ezekre való megrendelést a szövetkezet irodája veszi fel. Valódi Pollárt borotvák és fenőszijak, „Golgota” szappan, szabadalmazott *Frizura hajpomádé*, „Dralle”-féle összes készítmények „Turul” saját gyártmányu borotválószappan szövetkezetünk áruraktáránál kapható.

szaktársaimat, hogy ne feledkezzünk meg szenvedő szaktársainkról.

Ha gyűjtő ivvel nem mennének oda, küldjék a testületbe szives adományukat, vagy mikor a testületbe vagy szövetkezetbe mennek adják át ott filléreiket. A testületben mindenkinél van gyűjtőív s így gyorsan a rendeltetésére jut. Sokan álszeméremből nem adnak, mert sokat nem adhatnak keveset meg röstelnek. Csak minden szaktárs adna hetenkint egy keveset akkor tudnók igazán segíyezni azokat akik reá vannak szorulva.

Minden fillért az Isten áldása kíséri.

Ismételtén kérem szaktársaimat a humanus cél támogatására.

Eljön majd az idő mikor büszke lelkiismerettel mondhatjuk, hogy mi is tőlünk telhető eg megtettünk mindent hőseinkért, Adja Isten hogy úgy legyen,

Müller Károly
test. elnök.

Munkaszünet.

A mult számban e címen testületünk elnöke egy cikket közölt, melyben sok igazság volt. Azonban, hogy mégis felszólalok, oka annak az, hogy valami kicsuszott a cikkből. Hiszem, — s a mint az elnök urat ismerem, hogy ő ép úgy értelmezi, mint én s azt természetesnek tartja, — azonban mégis jó azt egész igazában kiírni, mihez tartás végett.

Helyeslem, hogy tartsuk be a munkarendet s a vasárnapi munkaszünetet, mert az tökéletesen igaz, hogy háboru után nehéz lesz a rendet helyrehozni. Azonban nem olyan szigoruan, mint a törvényes időben. A közönség bizony számol most azzal, hogy nincs munkaszünet és talán néhány perccel késik és csak negyed egy órakor jön hozzánk vasárnap. Azelőtt a rendes időben, 12 órakor zártunk és úgy fejeztük be munkánkat, a különbség most csak az legyen, hogy előbb fejezzük be munkánkat és azután zárjunk be, ami azonban később mint fél egy, vagy legkésőbb egy óra ne legyen.

Az esti zárásnál azonban lehetőleg kerüljük a késést, de ha van is 15 perc késés, ennél nagyobb az soha ne legyen.

Hiszem, hogy az elnök ur nem ezt tartja csuf konkurenciának, hanem azt, amely a végtelenségbe megy.

Igy gondolnám én az egyöntetű eljárást elérni és kérem szaktársaimat, járuljon mindenki hozzá.

Gemeiner József,
fodrász mester.

* * *

Igazán örülök a tisztelt szaktárs ur által felvett eszmének, mely egyöntetű eljárást van hivatva megteremteni. Én magam is kérem szaktársaimat, hogy járuljanak hozzá s ezzel kiküszöböljük azokat a bajokat, melyek most imitt-amott fennállanak s egyben rendet teremtünk a vasárnapi zárásnál.

Müller Károly.

Adakozzunk a fodrászokat segélyező bizottságnak! Segítsük a hadbavonult szaktársak családait és elesettek hozzátartozóit.

Kendőzés.

(P.) A színházi fodrászat egyike azon művészeteknek, melyekhez nemcsak tudás, de izlés és állandó gyakorlat szükséges. Épen az a baj, hogy gyakorlatot szerezni nagyon nehéz, mert a legtöbb jó színész igen ügyesen ért a kendőzéshez. A leg-hiresebb színészek, a legnagyobb művészek is a kendőzésben, különösen a színésznők oly nagyszerűen értik a kendőzést, hogy hozzáértő szakembert is ámulatba ejt, annál inkább, mert a színházi fodrászok, ha rájuk van bízva a kendőzés, kevés gondot fordítanak a női arcok festésére. Pedig a színpad megkívánja, hogy rajta minden arc festve legyen. Nem elég az, hogy az öreg szerepeket játszó nők arcát megráncosítjuk, hanem a fiatal szerepeket játszó nők arcát is festenünk kell, ha azok ugyan anélkül is szépek, mert az esti lámpavilágítás mellett a színpadon az arc vagy beteges fehér, vagy fekete lesz és a legszebb arc is veszít. A festéssel a világitást is kell ellensúlyozni, az arcot első sorban pedig eszményíteni, kifejezőbbé tenni, annak életet adni s különösen a szemnek élénkséget kell adni.

Nem tartom érdektelennek, hogy a női arc festéséről, annak szabályairól egyet-mást leírni, természetesen megjegyzem azt, hogy az csak alaptudomány lehet, mert a kendőzésnek nagyon sok fogása és sok technikája van, melyet csak gyakorlattal lehet elsajátítani.

A festés előtt hátra simítjuk a haját, hogy a homlok teljesen szabad legyen. Most azután nagyon vékonyan bekenjük az arcot, nyakat vazelinnel és miután ezt jól elsimitottuk a bőrön, egy kendővel szárazra töröljük, azért az egész felület színe piros marad. Ez szolgálja a célt, a mely abból áll, hogy rizssporral befedjük az egész arcot, nyakat, szóval mindenütt, ahol vazelinnel jártunk, a rizssporral is fednünk kell. A rizsport elég bőven hordjuk fel, de azután letöröljük, úgy hogy csak annyi maradjon az arcon, a mely természetesen jól tapad.

Csak tiszta rizsport használjunk és óvakodjunk a finom francia rizsporoktól, melyek mind ólom tartalmuak, melyek káros következményeiért felelősségre vonhatnak.

Most alapszint kapott az arc. Utána következik a pirosítás. Erre a célra száraz pirosítót használjunk.

Egy kis vattával megdörzsöljük a száraz pirosítót és azután bepirosítjuk ezzel a vatta darabbal ott, ahol szükség van reá.

Kezdjük az arcon, de figyeljünk, hogy ne csak egy veres folt legyen az arcon, hanem szépen mosódjék el s úgy menjen át a teherbe.

Az arcot azután könnyedén rózsaszínűre festjük, a szemhéj és szemöldök közti részt, a szemhéjat azonban ne, mert az lázas kifejezést ad a szemnek, melyet csak akkor szabad tenni, ha ilyen lázbeteget akarnók bemutatni.

Egy kissé pirosítandó az áll és nagyon kevésbé a fül is.

Ezzel végeztünk a pirosítóval, következik a feketítő. Ez a szemet szolgálja.

Ki kell festeni a szemöldököt, az alsó és felső szempillákat.

A szemöldöknél vigyázzunk, hogy ott haladjunk a festéssel, ahol a szemöldök természetesen fut, csak ép meghosszabbítjuk valamivel, ha az arc

ugy kívánja. Ha azonban az arcnak erősebb kifejezést akarunk adni, akkor a szemöldököt megszelesbitjük.

Ha a feketítővel egy kis hibát csinálunk, félre csuszna, töröljük le a helyét és csináljuk újra.

Legjobb, ha papírvissert használunk a festésre.

A felső szempillát közvetlenül a pillaszőrök felett kell meghuzni és 4—5 miliméternyivel meg lehet hosszabbítani. Az alsó szempillát szintén közvetlenül a pillaszőrök tövében kell meghuznunk.

Vigyáznunk kell azonban, hogy mindkét szemmen egyformán csináljuk ezeket a vonalakat, mert különben könnyen bandzsinak látszhatik a szem.

Ha feketítő nem volna a kéznél, egyszerűen rögtönözhetjük is. Valami porcellán edényt rátartunk a gyertyalángra, hogy ott egy kis korom támadjon azután a papírvissert bemártjuk a vazelinbe és a korommal jól elkeverve és kész a fekete festék.

Mikor így készen van az arc, következik a frizura rendbehozatala, azután az öltözködés.

Ez a kendőzési eljárás persze csak az esetre szól, ha a szereplő fiatal szerepet játszik. Műkedvelői előadáson, a hol különösen igénybe veszik a színházi fodrász művészetét, rendszeren öreg asszonyokat is fiatal leányok alakítanak. Idősebb arcot könnyebb szinpadra fiatallá varázsolni, mint megfordítva. Majd ezt az eljárást is le fogom írni.

A szép szem.

A szem színét vagy alakját változtatni nem lehet, azonban az azt körülvevő szempillát és szemöldököt, melynek állapota az arc csinoságát nagyban befolyásolja, sikeresen lehet ápolni és javítani. Egészséges szemnek tisztának és világosnak kell lennie és tényleg ilyen is, ha észszerűleg használjuk és gyuladástól megóvjuk. Sajnos igen kevés ember gondol arra, hogy szemeit szükségtelenül vagy tulságosan meg ne erőltesse. Hány ezer asszonyra akadunk például, akit körülbelül sohasem látunk kézimunka nélkül. Igaz ugyan, hogy a kézimunka magában véve nagyon szép, idegnyugtató foglalkozás de nem szakad a tulásba vinni, különösen nem szabad tulságosan finom, a szemet nagyon megerőltető munkát végezni.

A legtöbb ember a szemét igen gyakran szükségtelenül erőlteti meg. Így például nagyon ártalmas gyenge világításnál vagy szürkületben, a vonaton vagy villamvasuton, ahol világosság és árnyék szakadatlanul váltakoznak egymással, olvasni. — Épp oly káros hatással van a szemre, ha a vonat gyors robogása alkalmával a pillanat alatt tovatűnő tárgyakat erősen szemügyre vesszük. Nem kevésbé árt a szemnek az ágyban fekvé való olvasás, vagy különösen ha olvasás közben szivarozunk,

A szemet és szemhéjat egy igen finom hártya fedi, mely gyuladás folytán heves fájdalmat idéz elő. Ennek a hártyának a véredényei megnagyobbodnak és az alsó és felső szemhéjak, valamint maguk a szemek is megvörösödnek. Igen csúnyák a szem alatti zacskók, melyeknek eredete krónikus szembajokban, a szemnek a szélől való nem óvásában vagy a napnak és más erős fénynek a szemre való hatásában keresendő. A kevés alvás is előidézi ezeket a zacskókat.

A szemgyulladást leginkább elkerülhetjük jó szemviz használata által, a melyből egy üveggel mindig kéznél kellene lenni. Igen jónak bizonyult a következő összetételekből készített szemviz: 10 gramm borax és 1 obon (xétlat) kámforos víz (nem kámforos spiritusz.)

Ha zacskók keletkeznek szemeink alatt, akkor egy szem-

pohárkát használunk. Ezt megtöltve a fentebb irt szemvizze a szem kerületére illesztjük, mialatt a fejünket előre hajtjuk. Ezen a módon nem fog a pohárka tartalma kifolyni, ha fejünket azután hátra hajtjuk is. Akkor kinyitjuk szemünket, míg eddig csukva tartottuk, sokáig, hogy alapos fürdőt kaphasson. Ezalatt szemeinket legalább 10—12-szer kell kinyitnunk s becsuknunk. Igen jó hatása szer ilyenkor a sósvíz, valamint 10 gramm boraxsav 1 obon desztillált vízzel. Erősebb gyuladással még 1 gramm zink-sulphidot is vehetünk hozzá. Jó szemvizet a következőkből kell készíteni:

Borax 1 gramm

Birsímag mézga 10 gramm

Cseresznye babérnedv 5 gramm

Desztillált víz 10 gramm.

Ez a keverék használatban felében vagy harmadában vízzel keverendő, A szempohárkát csak félig szabad megtölteni és reggel és este használni.

A zacskók elhárítása céljából a masszázs is ajánlatos, amelyet mindenki önmaga is végezhet. Mindkét kéz mutató- és hüvelykujjával gyengén dörzsöljük a szem alatti részt. — Ugyanez a kezelése a szem alatti sötétbarna karikáknak is.

Igen jó hatással van a szemre a szemgolyók dörzsölése is. Ez akként történik, hogy szemeinket becsukjuk és mindkét kezünk mutató vagy középujját a szemhéjra helyezzük és a középéből kiindulva, köralakban dörzsöljük. A szemre csak egészen gyenge nyomást szabad gyakorolnunk.

Adakozzunk a fodrászokat segélyező bizottságnak Segítsük a hadbavonult szaktársak családait és elesettek hozzátartozóit.

A haj és a fejbőr betegségei.

Irta: Sebők Zsigmond dr.

Mielőtt a haj és a fejbőr egyéb betegségeinek tüzetes tárgyalásába fogtunk, szükségesnek tekintem a haj helyes ápolására illetve kezelésére némi utmutatást nyújtani. Annál inkább tartom ezt celszerűnek, mivel lépten nyomon van alkalma az embernek meggyőződhetni, hogy miú hátrányára válik nemcsak a hajzatnak, hanem mondhatni az egész szervezetnek az a sok mindenféle szer, melyet a fejdőszépitésére felhasználnak.

A mai divat megveti az olaj használatát, kivált a nők törekednek, hogy hajuk minden egyes szála szembetűnjék a szemlélőnek, mit csak az olaj nem használásával vélnek elérhetni, hogy hajzatuk tömör legyen; erőteljes hajra áll ez tényleg, mivel ez saját apró zsírmirigyei által nyeri a hajszálak átítatására szükséges zsiradékot; de már egy közép. vastagságú hajzatnál ez igen tökéletlenül történik. Akik megfigyelték, észrevehették, hogy hajuk egy nap teltebbnek látszik mint másik napon. Ez egyrészt a hajnak váltakozó viztartalmától, másrészt pedig a fenti zsiradék, mint természetbeli olajnak nem teljes beivódásától függ; ily esetben a hajszál megtelik belül a vízből keletkező párákkal. Az ilyen hajzat, mely ilyen gyakori változásnak van alávetve, idővel egy kellemetlen jelenséget tanúsít, t. i. több részre hasad. Megjegyzem azonban, hogy e hasadás létrejövételéhez említetten kívül egyéb körülmények is járnak közre.

E baj kikerülése igen könnyen megtörténhetik: olaj bőséges, de nem tulságos használata által. Ily olaj lehet bármiféle, föltétel csupán az, hogy ne legyen avas. Legcélszerűbb a táblaolaj, mely olcsóságától eltekintve mindig frissen kapható. Olaj helyett az u. n. pomádé is használatos, de csak is akkor, ha helyesen van elkészítve s ha kellőleg friss állapotban használtatik, ha t. i. zsiradékon valamely szagos olajon s ártulmatlan festőszeren kívül egyéb kártékony szereket nem tartalmaz.

Ha a pomádé nagyon tömör, ha tehát sok viasz van benne, célját nem fogja teljesíthetni, mert ilyenél a zsiradék nem képes a hajsál belsejébe hatolni, a haj a fejbőr felszínén marad s csakis teltebbé teszi a hajzatot.

Ajánlatos, kivált a fodrászoknak, ezen, még egyszer hangsúlyozom, — ártalmatlan olajokat és pomádékat kis mennyiségben raktáron tartani, mivel idővel ezen zsiradékokban zsirsavak képződnek, melyek oly mellékterményeket, oly mellék alkatrészeket létesítenek, melyek a hajra directe kártekonnyan hatnak.

Az olaj használatai a fejbőr tisztántartása, a haj gondos ápolása elégséges ahhoz, hogy az ember haja minden viszontagság ellen meg legyen védve, feltéve, hogy nem lépnek fel betegségi jelenségek, melyek természetesen bővebb megbeszélést igényelnek.

E betegségi jelenségek előidézője száz meg egy ok lehet. A hajnak rongáltatása erős vagy erőltetett fésülés által, nehéz főveg már hozzájárulhat ahhoz, hogy egy már eredetileg is gyenge hajzatnak jelentékenyen ártson. E tekintetben a nők sokkal előnyösebb helyzetet foglalnak el, mint a férfiak, előbbiek ugyanis igen könnyű fejtakarót, kendőt vagy könnyedén álló kalapot hordanak, mi által természetesen a fej szellőztetése nincs oly akadálynak kitéve, mint férfiaknál a nehéz nemez kalap, vagy pláne sapka hordása által.

Sokkal komolyabb már a fejbőr állandó izgatása, melyet a sokak által egészséges dolognak tartott fejjuhanyozás által hoznak létre.

Hányan köszönhetik tarfejüket ezen zuhanyoknak! Már a hajnak naponkénti mosása is izgalmat idéz elő, de hatványozva történik ez a tuchok által, melyeket gyakran hónapokon át folytatnak egyesek, hogy idegességüktől, főfájásuktól etc. ennek a jónak tartott zuhany használata által megszabaduljanak. E bajoktól tényleg megszabadulhatnak, de helyettük egy méltán mondhatni még nagyobb kellemetlenséget szereznek maguknak, a kopaszságot. — Ha már az összállapot a zuhanyok használatát megkivánja, úgy főfeltétel legyen, hogy a fej ennek ne legyen kitéve, mit nagyon könnyen lehet kikerülni.

Hajhullás sőt tökéletes hajvesztés előidézőiképp szerepelhetnek továbbá a gyomor és a belek katarrhusa, a különféle májbetegségek, gyenge szervezet, vérszegénység, ideges bántalmak, agynak sokféle bajai, mindezek hozzájárulnak említett bajhoz. Nem akarok ezeknek szakszerű tárgyalásába belekezdeni, melyek a t. olvasót nem érdeklik, csak igyekeztem rámutatni azon főbb körülményekre, melyek a kopaszságnak létrehozásában közrejárnak, de melyek kikerülése egy csekély figyelem mellett meghozza a jutalmat. Alább röviden tárgyalni szándékozom azon főbb betegségeket, melyekkel a fodrász szakavatott keze és szeme gyakran találkozik, s melyeknek ismerete, ha nem is okvetlenül szükséges, de legalább is fontos és érdeklél bir a t. olvasóra.

Általános tapasztalat bizonyítja, hogy az emberi kor bizonyos előhaladott korában a haj őszülése jó létre. Rendes körülmények közt az őszülés az emberi összrendszer egyéb változásaival jár kapcsolatban, mikor a haj színének e megváltozása nem is vehető a haj betegségei közé, mivel ez mintegy az aggkorral jár, ámbár vannak öregek, kiknek haja legkevésbé sem vesztett eredeti színéből.

Az őszülés részint az által jó létre, hogy az ujonan növő, a kihullottakat helyettesítő hajsálak festőanyagot nem nyertek, miáltal természetesen színteleneknek, vagyis fehéreknek tünnek fel, — avagy a hajsálba tóduló levegő okozza a haj fehér színét. Ha az ötvenes-hatvanas években jelenik e változás meg, úgy azt betegségnek nem tekinthetjük, mivel mintegy természetesnek tünik fel, egy koros egyént tisztességgel fejjel képzelni. Vannak esetek azonban, midőn e baj nem ifjúkorban, de az emberi élet delén jelentkezik. Kivételképp

emlithető pl. II. Lajos királyunk, ki már 16 éves korában megházasodott és már 20 éves korában teljesen megőszült volt, Érdekes esetet ír le Brehm német tudós „Thierleben“ című művében az őszülésre vonatkozólag. Egy 22 éves vadász egy alkalommal a sziklák közt mászva egy saskeselyű fészekre bukkant, melyben három keselyűfiók volt. Ép ki akarta ezeket emelni, midőn visitva jött repülve az anyakeselyű s az ifju vállába csapta erős karmait. A vadász csak egy kézzel védekezhetett, mert alatta egy óriási mélység tátongott, s így egy karjával egy cserjébe volt kénytelen kapaszkodni. Védekezése közben azonhan oly pokoli félelmet állhatott ki a szegény ifju, hogy midőn végre mégis sikerült a keselyűt megfojtani, haja ezen pár perc alatt megőszült volt.

Ez esetek természetesen a legritkább esetek közé sorolhatók s így megbeszélésük sem szükséges, hanem érdemeesebbek az olyak, melyek már 35—40 éves koruaknál jelentkezik.

A nagy közönség azon tévhitben leledzik, hogy nyomott kedélyállapot, godterhes élet, sok bubánat idő előtt megőszíti az embert. Nem tagadható ugyan, hogy ezen körülmények hozzájárulnak némileg az őszülés létrejöttéhez, de ennek megmagyarázását az orvosok csakis a családi hajlamban találják, hogy talán korán őszülő apának a fia szintén korán fog megőszülni. De ez nem fog természetesen minden esetben bekövetkezni.

Őszülést gyógyítani nem lehet.

Palástolására különböző festőszereket használnak, kezdve a cipők fényesítésére használatos fénymáztól egészen az ártalmas összetételű fémfestékekig. Legjobb, legártatlanabb és legtartósabb a zöld dióhéj leve, mely ugyan nem szolgáltat koromfekete haját, de legalább befödi az ősz hajsálakat s 3—4 hétig marad változatlanul, midőn új befestés válik szükségessé.

Egy másik bántalom, mely a haját éri, az, hogy a hajsálon egy vagy több csomócska képződik, miáltal a hajzat poros, piszkos szint nyer. Kellemetlenséget — kivéve a szépség szempontját, mivel ezáltal a haj igen könnyen töredezik, — nem okoz. Vele kapcsolatban, de önállóan is tapasztalható, hogy a hajsálak végei söprüszzerűen több szárra szakadozik. Mindkét bajt a haj szárazsága okozza, s több napi naponkénti olajozás e bajnak is véget vet.

Ezekkel befejezem a sorozatát azon bajoknak, melyekkel a fodrász naponta találkozhatik, s melyek közül igen sokszor a fodrász keze gyógyíthat meg — nem gyógyszerrel — csak olajjal, vízzel és tiszta eszközzel.

Nem akartam kiterjedni mindazon bántalmakra, melyek az ember haját érhetik, mivel azok csak az orvost érdekelhetik s a mennyire csak lehetséges volt, ki is kerültem a tárgyalt esetek orvosi megbeszélését, csak rövid tájékozást akartam nyújtani a t. olvasónak azon bántalmak körül, melyek őt érdekelhetik és érdeklik.

Levelezés a harctérről.

Tisztelt szerkesztő ur! Ott hol a haza iránti kötelesség szólított bennünket, eszünkbe jutottak Önök kik otthon végzik kötelességüket; a harc mezejéről, hol megbirkózunk az ellenség legyürésével, küldjük Müller elnök urnak, Önnek, valamint az összes mester és segéd kollegáinknak szívünk legmelegebb üdvözlését.

1915. május 6.

Braun János
fodrász mester.

Gulyás György
fodrász segéd.

Tisztelt Paulik ur!

Hála istennek egészséges vagyok amit önnek és az összes szaktársaknak kívánok. Tudatom, hogy most elég jó

sorsom van, mert már két hét óta itt G. egy erdőben teljesít szolgálatot s így rá érek fantáziámnak szabad folyást engedni, s ilyenkor boldog vagyok, mert vissza gondolok szép mesterségemre s épitem a fantázia frizurákat. Hogy ha a muszkák úgy szaladnak tovább mint most, akkor azt hiszem az olaszszal is könnyen elbánunk. Mink most körülbelül 20 km.-nyire vagyunk Sz.-tól s azt hiszem egy pár nap alatt megint előre megyünk. Külömben mi ujság Pesten? Kérek szaklapot, hogy tudjam otthon mi történik. Ösmerőseimet és szaktársaimat üdvözölve, maradtam

1915. június 8.

Tisztelettel *Prozsenszky József.*

Harcba vonult budapesti szaktársak névsora.

IX. közlemény.

Dzsinics István s., orosz fogoly
Hermecsky Kálmán s., hősi halált halt.
Olstein Károly s., beteg (fagyás)
Suvajcsics Demeter s., szerb fogoly.
László Antal s.
Laudenbach József s. sebesült.
Reichel József m., eltönt.
Féth György m.
Miklusafszky Béla s., orosz fogoly.
Kajmár József s., hősi halált halt.
Vugrinecz Lajos s.

HIREK.

Felhívás.

Szaktársaim! Nehéz időket élünk, mindnyájunknak a haza javára munkálkodni kell. Mi akik itthon vagyunk, tudnunk kell kötelességünket. A harcmezőn a katonák, mi pedig itthon tegyük meg azt amit megtenni tudunk.

Azért szeretettel felkérem szaktársaimat, hogy aki teheti lépjen be az önkéntes őrseregbe, hogy ezzel is szolgálatot teljesítsen a Hazának. Egy héten egyszer 12 órát áldozhatunk akkor, mikor annyi szaktársunk a harcmezőn mindannyiunkért küzd.

Aki belépni óhajt, kérem azt, hogy ebbeli szándékát velem levelező lapon közölje sziveskedjék.

Hiszem, hogy kérésem szaktársaimnál viszhangra talál. Szaktársi tisztelettel

Paulik József.

Adományok. A hadbavonultak családjai részére a következő adományok érkeztek be: Kilbertusz Vendel 10 k, Balassa és Társa 10 k, Motyán Károlyné 6 k.

Felhívás. A budapesti borbély- és fodrászmesterek temetkezési és betegsegélyző egyesületének elnöksége ezúton felkéri tagjait, hogy tagdíj hátralékukat lehetőleg mielőbb rendezzék. A humanus intézmény csak úgy tudja kötelességét teljesíteni, ha ők is teljesítik kötelességüket.

Nem tudjuk mely napon lesz szükségünk az intézmény támogatására s igen kellemetlen olyankor az, ha a [nemtörődő]ség miatt, azt igénybe nem vehetjük. Aki rendszeren nem fizet az önmagának legnagyobb ellensége.

Az elnökség felkéri a tagjait, hogy ez év végéig rendez-

zék hátralékaikat, mert az év lezárásával az alapszabályok teljes szigorát kell hogy alkalmazza.

Befizetni lehet Réthly Árpád elnöknel, Petry Jakab al-elnöknel, Kruch Péter pénztárnoknál és a testületbe Szidnay Ferencznel.

Drágulás. A fodrász cikkek napról-napra emelkednek s bizony ma már a fejmosásnál a régi díj mellett még a beszerzési árt sem hozza be. A szappan ára óriási módon felszökött s kilátás van, hogy még magasabbra fog emelkedni.

A felszerelési cikkek árai 200, 300 sőt 400 százalékkal emelkedtek s még tovább napról-napra emelkedik.

E nagy emelkedésnek fő oka első sorban a szesz és zsiradék árának tulságos emelkedése s természetesen a többi mellék anyagé is a mi hozzá szükséges. A gummi árut már alig lehet megfizetni. Az acél áruk hallatlanul emelkedtek, ennek természetes oka, hogy az acél katonai célokra szükséges.

A vászonáru is úgy látszik lendületet vett az emelkedésre s valószínűleg az üzleti kabátok és ruhák is lépést fognak tartani a többi emelkedővel.

Végeredményben kiadásaink emelkednek, bevételünk pedig apad.

Jó lesz ha vége lesz a háborúnak.

Segélypályázat iparosok özvegyei és árvái részére.

A kereskedelemügyi miniszter pályázatot hirdet a Goldberger Erzsébet-féle alapítvány kamatainak kiosztására. A segélyre szakmájukban kiváló, fiatalon elhunyt, képesítéshez kötött ipart üzőt magyar iparosmesterek özvegyei és szégyensorsu, 18 évet be nem töltött árvái pályázhatnak. A pályázat főbb feltételei az Országos Íparegyesületben (VI., Gróf Zichy Jenő-utca 4.) a hivatalos órák alatt (délelőtt 9—1-ig) az érdeklődőknek rendelkezésére állanak.

A hajvágó-gép. Krakóból írják: A tarnovi harcokban elfogott orosz katonákat először Bochniába vitték, ahol alapos tisztogatásban részesültek. Megnyirták, megfürösztötték őket és dezinficiálták felső és alsó ruhájukat. Szemtanuk elbeszélése szerint az a katona, akinek haját először vágta le géppel, halálra váltan reszketni kezdett, mert azt hitte, hogy a borbély kezében lévő gép nem egyéb mint gilotin.

Kérelem a szaktársakhoz.

Lapunkban állandóan közöljük annak a kimutatását hogy budapesti szaktársaink közül kik vannak bevonulva s kik vannak a harcmezőn, akár mester, akár segéd is az.

Hogy kimutatásunk pontos legyen, kérjük szaktársainkat, hogy ily irányban értesíteni sziveskedjenek szaklapunkat s ezzel segítő társaink legyenek.

Lehetőleg pontos adatot kérnénk arra is, ha valamelyik megsebesült vagy meghalt volna.

Igy tudjuk csak hős szaktársaink diszes csoportját felállítani s ezzel önmagunkat is megtisztelni.

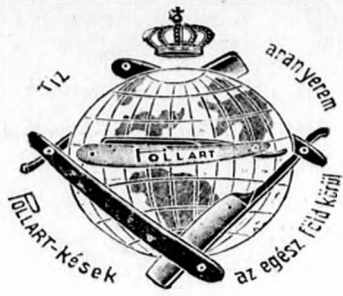
Lapszerkesztő bizottság: *Müller Károly, Fülöp János*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán ügyvéd*
lakik IV., Veress Pálné-utca 14. sz.

Kiadja: *Nagel István* könyvnyomdája Budapest,
VII., Vörösmarty-utca 17.

Schützer-féle borotváló szappan
kilója 2 kor. 40 fillérért

kapható

Blau Ignácznénál
Budapest, VI. Csányi-utca 4. hájüzlet.

Saját érdekében!

Alólirott cég kényszerítve érzi magát tisztelt megrendelőit a Pollart gyártmányok alatt megnevezett utánzataira figyelmeztetni és pedig: **Pollartstern, Pollar-Mignon, Purgent, Dollar, Poular,** ezen gyártmányok utánzatai a valódi **Pollart** gyártmányoknak és nemcsak az elnevezéssel, de az alakjukkal is igyekeznek megrendelőiket tévedésbe ejteni, amennyiben éppen olyan a külső alakjuk, mint a valódi **Pollart** gyártmányoknak, A **Pollart** gyártmányok ugyan valamivel drágábbak, mint más gyártmányok, de összehasonlíthatatlanul jobbak és miután a kereskedők

kis haszonnal nem elégszenek meg, gyártmányaink utánzatával igyekeznek nagyobb hasznot elérni, sőt egy kereskedő odáig ment, hogy a „Pollart“ nevet bejegyeztette, mit természetesen panaszunk folytán töröltek.

Husz évi gyakorlat és kipróbálása gyártmányainknak a „Pollart“ védjegyű borotvakések és fenőszíjak hírnevét megalapozta és világhírűvé tette, mert célunk mindig az volt, hogy a legjobbat nyujtsuk megrendelőinknek.

Magyarországi vezérképviselők:

Reiter Mihály Budapest, IV., Sütő-u. 2.

Jürr Mihály Budapest, Wurm-u. 4.

Teljes tisztelettel Pollart borotvakés-gyár Solingen.

A hajipar bajai fényesen megoldva!

Fodrász, hajmunkás és hajkereskedő urak figyelem!

Tisztelettel tudatom, hogy hosszas kísérletek után sikerült egy kitűnő hajfestőszert holt haj részére gyártanom, melyet

„M O R T U O L“

név alatt hoztam a világra.

Ezen gyártmány lehetővé teszi a fodrász uraknak, hogy megfakult copfokat, hajmunkákat, vágott haját, export haját hideg uton pompásan, minden színárnyalatra tartósan, moshatóra, méregmentesen festeni.

Minden fodrásznak nélkülözhetlen!

Használati utasítást mellékelek.

Egy kísérlet és Ön vevőm lesz!

Árak: 1/4 literes üveg K 3.50, 1/2 literes üveg K 6.25, 1 literes üveg K 11.—

Minden a szákmábavágó nagykereskedőnél kapható Ausztria—Magyarországon.

Ahol „KASCHA“ hajfestőszerem nem kapható, ott kérem Ludvig J. illatszernagykereskedőhöz Königrätz (Ausztria) fordulni.

Tisztelettel

C. Wezel, hajfestékgyár Stuttgart.

Mindennemű fodrászbutor

Öbbféle kivitelben, olcsóbb és finomabb, használt állapotban folyton kapható

Schäffer György, VI., Gyár-utca 2. szám.
Ugyancsak mindennemű fodrászbutort megveszek.

JOSEF HELLER, MÜNCHEN
Rumfordstrasse 1/a.

Első és legrégebbi német borotvagyár és homoruköszörűde
Különleges üzlet teljes fodrászberendezésekben.
12 legnagyobb kitüntetés.

Különlegesség: Val.ang.borotvak saját homoru köszörűléssel.

Védjegy: Josef Heller, München törv. bejegyezve.

Monachia borotva

lehuzásra 1/4, 5/8, 1/8 széles, darabja 3 korona.

Bejegyzett védjegyek.

Francia borotvák: 10, 13, 16 mm. széles „Pierron“ bej. védjeggyel, francia haj- és szakállollók „Pierron“ védj. különféle alak és hosszúságban Haj- és szakállvágó-gépek, csakis kipróbált gyártmányu. Juvel, Koh-i noor, Dalia, Aesculap, Mundus. Kitűnő víz- és olajehuzó kövek, szíjak és Alum, valamint minden fodrászkellekek, kötszerek és illatszerek.

Régi borotvák, hajvágó gépek és ollóköszörűlése, gondosan és legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és barmontva.

Pollart kések és szíjak (lehuzókövet helyettesít) a fodrászok részére legjobbak és minőség tekintetében felülmulhatatlanok.

Magyarországi vezérképviselőség:

REITER MIHÁLY, fodrász
Budapest, IV. Sütő-utca 2. (Deák-tér sarok az udvarban.)

A világhírű valódi Solingeni

POLLART

német gyártmányok u. m.
a) I. rendű borotvák és
fenőszijak,
b) különleges hajvágó ollók,
c) haj- és szakálvágó I-a
gépek;

a jelenkor legjobban bevált, legversenyképesebb és leg-
célszerűbb találmánya.

A **POLLART** késeket kizárólag a fenőszijakon fenjük,
köszörlés és kövön való fenés teljesen felesleges.
Postai megrendeléseket 20 koronától portómentesen
eszközölők, pontos kiszolgálás.

POLLART

védjegyű gyártmányok
Magyarországi vezérképviselője:

TÜRR MIHÁLY

fodrász
BUDAPEST

V. Wurm-utca 4.

Cimre ügyelni tessék.

„Félre a drága és célszerűtlen
angol s francia gyártmányokkal!”

Pártoljuk a szövetséges németek e kitűnő
gyártmányát.

UJ! SYRAS UJ!

(törv. védett)

Orgonavirág-arczmosóvíz az arczbőr-
nek borotválkozás utáni fertőtlenítésére
es a bőr pórusainak összehuzására
szolgál.

SYRAS felülmulja az eddig ezen célra használt szereket.

Jó illata és kellemes hatása folytán:

SYRAS

a borotválkozó vendégek kedvence.

Daczára a szesz jelenlegi magas árának a
SYRAS ára mégis csak **3 korona**
literenkint.

SYRAS 1/2 literes üvegekben is kap-
ható 1 kor. 50 fill. és viszonteladásra
adjustált üvegekben tuczatja kor. 7.20

Saját gyártmányu áruiniból minden bevásárlónak
5⁰/₁₀₀ pénztári engedményt nyujtok.

Dankovszky István

illatszergyáros

Budapest, V., Erzsébet-tér 19. (Bálvány-u. sarok.)

Minden intelligens fodrász

megveszi a „Modern Fodrász” című könyvet, melyet míg a készlet tart **1 kor. 20 fillér** és 10 fillér postadíj, összesen tehát **1 kor. 30 fillérért** portómentesen küldünk.

Az összeg előlegesen küldendő be.

Tartalma: I. Hajápolás (a haj ismertetése) mindenféle receptek a haj ápolására, hajkihullás elleni vizek, hajbalzsamok. Bay-Rum. stb. II. Haj festés (élő haj és szakál festéséről), hajfestékek készítése. III. Manicur (kéz- és körömápolás és ehez használatos szerek. IV. Arcmasszás. V. Tyukszemvágás. VI. Uri fodrászat. Haj, szakál és bajuszdivatok, bajuszkötés, hajbehajtás. VII. A kés fenéséről. (Pontos utmutatás) VIII. Hajmunka. (A haj preperálása. A haj fehéritése. Hajbetétek készítése.) Különfélék. Mindenféle receptek fogporokról, mitesserek elleni szerek, hajvizek, illatszerek stb.

Siessen megrendelni, mert csak addig szolgálhatunk, mig a készlet tart.

Cim: „Fodrász Ujság” kiadóhivatala Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Valódi Pollart kések és fenőszijak
 magyarországi vezérképviselője
REITER MIHÁLY fodrász, Budapest IV., Sütő-utca 2.
 (Deák-tér sarok az udvarban.)

Lipp Ferencz

műköszőrüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét mind a e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Illatszerek és az összes fodrászati áruk,
 valamint a Dr. Faragó Andor kir. törv. hites vegyész által
 analizált és törv. védett **Pajor-féle**

"D A R I U S"

lábizzadás elleni szer beszerezhető legolcsóbban

Pajor Testvérek illatszergyárában és fodrászati áruk
 nagykereskedőknél

Budapest, V., Váci-körút 78. Telefon 36—56.

Kapható minden fodrászfelszerelési üzletben.

Figyelem!

Van szerencsém a tisztelt szaktársak tudomá-
 sára adni, hogy

VII. Király-utca 3. sz. a.
haj üzletet nyitottam.

Nyers haj óriási nagy választékban minden hossz és
 minőségben nagyban és kicsinyben. Saját gyártmá-
 nyu fonatok és parókák, ezenkívül turbán, hajháló,
 betét és pítón a legolcsóbb árban kapható.

B. pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Blau Malvin.

Szállítás házhoz díjtalanul.

Szombaton nyitva

Fodrász

bérletkönyvecskék
10 vagy 12 számozott lappal
kaphatók:
e lap kiadóhivatalában
VII., VÖRÖSMARTY-U. 17. SZ.

TELEFON:

BUDAPEST
ALAPITTATOTT 1891
ZAORÁL JÁNOS
TÖRVÉNYES
VEDÉLY
VII. BAROSS-UTCZA 1.
KITÜNTETETT
PÁRIS 1900

TELEFON:

1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT
"SAJÁT GYÁRTMÁNY" JÓTÁLLÁSSAL.
ZAORÁL JÁNOS
BOROTVA GYÁR IS HONORÁR MŰKÖSZÖRÜLDE
BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA
GYÁRTELEP
UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZAM.